

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Bc. Patrik Mik

Název práce: Periosteální stopy diagenetických procesů hutné kostní tkáně: kvantifikace zachovalosti povrchu kostí zápěstních a nártních

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě): *Mgr. Lukáš Friedl, Ph.D.*

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce bylo vytvořit komplexní metodu hodnocení zachovalosti povrchu kosti, která by mohla reflektovat diagenetické změny probíhající v hutné kostní tkáni a pokusit se naměřené hodnoty změn povrchu kostí dát do kontextu posmrtných změn lidských ostatků a do potenciálních souvislostí se změnami v hutné kostní tkáni. Cíl práce byl dost ambiciózní a tak, jak byl formulován, naplněn dle mého názoru nebyl.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Práce po obsahové stránce není úplně vyvážená. Patrik začíná úvodem, který je sice poměrně krátký, ale z mého pohledu kvalitní a dobře nastiňuje možné směřování práce. Zároveň úvod vyniká úrovní vzhledu do literatury. S dalšími částmi práce už spokojený nejsem. Z mého pohledu autor věnoval příliš prostoru historickým a tafonomicky relevantním aspektům vývoje zkoumané lokality. Pravdou je, že tafonomicky relevantní aspekty uložení kosterního materiálu jsou důležité, ale zmíněná část obsahuje velké množství historických reálií, která mohl autor s klidnou duší vynechat. Zvláště když jsou dostupné v jím citované literatuře. Relevantní teoretické části začínají až od kapitoly 5.3 Přeměny lidských ostatků. Tato část mohla být rozpracována na větším prostoru. Bohužel nejsem spokojen ani se zpracováním kapitol Materiál a Metody. Z nepochopitelných důvodů je kapitola Materiál umístěna hned za cílem práce a před teoretickým pozadím a kapitola Metody naopak až za teoretickým pozadím. Kapitola metody je z mého pohledu neúplná, resp. nepřehledná. Jsou sice představeny skórované znaky, ale chybí nějaký obecnější přehled o struktuře celé metody, zvláště když měla práce za cíl vytvořit novou komplexní metodu hodnocení. Je zde také představena histologická metoda, která ve skutečnosti vůbec nebyla pro výsledky práce použita a tudíž do práce nepatří (i když je doplňkově zmíněna v diskusi). Část metod o statistických analýzách je nepřehledná a zasloužila by si větší strukturu. Chybí podrobnější popis postupu testování intra a interobservační chyby (tj. kdo, na kolika kostech, v jakých odstupech atd.). Kapitole Výsledky chybí na jejím začátku také lepší struktura. Výsledky intra a interobservačních šetření nejsou prezentovány příliš přehledně a chybí i vysvětlení, proč nebyly hodnoceny všechny znaky. Celá kapitola výsledků je posléze velmi neúspěšná a zabírá naprosto zbytečně 92 stran textu, přitom prostor pro úsporu místa se nabízí promyšlenější strategií prezentace výsledků. Některé formulace výsledků jsou nešťastně napsané (např. že testováno bylo s 95% pravděpodobností místo čehož autor spíše mohl napsat na hladině významnosti 0,05). Diskuse je opět relativně kvalitní i když krátká. Její problém ale spočívá v tom, že s ohledem na

podstatu a způsob zkoumaných jevů není možné přiřadit konkrétní tafonomické faktory ke konkrétním tafonomickým stopám.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Formální stránka práce bohužel také není dle mých představ. Patrikův jazyk je sice kvalitní a na pasážích, které dostaly příslušnou péči je to znát, ale ve většině práce je to horší. Objevují se chyby, překlepy, nestandardní zápisy velmi standardizovaných hodnot pravděpodobnosti atd. Patrik záměrně vynechává prázdné stránky mezi kapitolami, na což upozornil čtenáře nápisem „vynecháno záměrně“, v důsledku to ale působí amatérsky a stačilo přitom si jen ty prázdné stránky odpustit. Zásadní formální nedostatky se objevují v kapitole výsledků. Objevuje se velmi často záměna termínů „záprstní“ a „nártní“, jistě v důsledku překopírovávání totožných částí textu s následnou záměnou hodnot testovaných statistik. Další zásadní problém je s číslováním tabulek, které nesedí v téměř celé práci. Číslování grafů pak nesedí zhruba v polovině výsledků. Někde nesedí ani součty pozorovaných kostí ve dvou na sebe navazujících odstavcích, které referují ke stejnému součtu. Odkazy na literaturu nejsou občas v textu správně uvedeny [např. ...uvádíme podle (Landis et Koch, 1977) vs. uvádíme podle Landis a Koch (1977)]. Seznam literatury se zdá být bez problémů, ale jeho kompletnost jsem nekontroloval. Kvalita grafů a tabulek i obrázků je dobrá.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Z předložené diplomové práce jsem v rozpacích. Jistě měla velký potenciál, ale v současné podobě ho nenaplnila. Cíl podle mého názoru naplněn nebyl, protože práce hodnotila pouze povrchové stopy a tudíž se nijak nemohla vyjádřit k jejich relevanci směrem k diagenetickým změnám probíhajícím uvnitř hutné kostní tkáně. Slíbenou novou komplexní metodu hodnocení zachovalosti povrchu kosti podle mého názoru také nepřinesla. Omezení se pouze na jeden specifický typ kostí (dlouhé kosti malých velikostí), je v tomto směru určitě omezením. Celý druhý krok v podobě histologické analýzy, který byl plánován, ale neuskutečněn by mohl znamenat cestu k cíli. Vynechání této technicky složité části má své pochopitelné důvody, ale v tom případě bych si představoval, že práce bude modifikována, tak aby byla koherentní a uceleně se mohla vyjádřit k nějakým aspektům kostní destrukce. Za touto diplomovou prací stojí velké množství práce, která ale nebyla vhodně „prodána“.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

Nemám.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

S ohledem na Patrikovy velmi dobré studijní kvality si myslím, že vhodnou investicí do budoucna by bylo práci přepracovat. Navrhuji tudíž hodnocení **Nedoporučuji k obhajobě**, ale pokud se dle obhajoby komise rozhodne pro jiné hodnocení, nebudu s tím mít problém.

Datum: 23. 5. 2014

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie